
ADVIES

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de energie uit hernieuwbare bronnen en tot wijziging van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen en aanverwante bepalingen

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	04-04-25
Advies aangenomen door de Raad voor het Leefmilieu op	27-05-25

Vooraf

Op 4 april 2025 ontving de **Raad voor het Leefmilieu** (hierna “de Raad” genoemd) een adviesaanvraag van de minister van Leefmilieu. Deze adviesaanvraag betreft het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende energie uit hernieuwbare bronnen en tot wijziging van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen (OMV) en aanverwante bepalingen (hierna “het besluit” genoemd).

Dit ontwerpbesluit beoogt de omzetting van bepaalde bepalingen van richtlijn (EU) 2023/2413, de zogenaamde “SER III-richtlijn”, die op 18 oktober 2023 door het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie werd aangenomen. Deze richtlijn heeft tot doel, de productie van energie uit hernieuwbare bronnen te stimuleren, de procedures voor het verlenen van vergunningen voor bijhorende installaties te vereenvoudigen en de energieonafhankelijkheid van de Europese Unie te versterken.

Om zich te schikken naar de bepalingen van deze richtlijn, wil de Brusselse regering overgaan tot de wijziging van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen.

Het ontwerp heeft specifiek betrekking op de omzetting van de artikelen 15 sexies, 16, 16 ter, 16 quater en 16 sexies van de richtlijn. Het ontwerpbesluit voorziet:

- De omkadering van de milieubeoordelingen: er is voorzien dat de analyses en beoordelingen van de milieueffecten zich uitsluitend richten op wijzigingen of uitbreidingen van infrastructuur, zonder dat het toepassingsgebied van de analyse wordt uitgebreid ten opzichte van het oorspronkelijk project. Dit houdt in dat de artikelen 26 en 37 van de OMV betreffende de inhoud van de studie en het effectenrapport en artikel 7bis betreffende wijzigingen van de milieuvergunningen moeten worden aangevuld;
- De aanwijzing van een enig contactpunt (SPOC): om projectontwikkelaars bij te staan bij hun administratieve formaliteiten en om de naleving van de termijnen te garanderen, wordt Leefmilieu Brussel aangesteld tot enig contactpunt (ten minste voor procedures met betrekking tot milieuvergunningen);
- De verduidelijking van de toepasselijke eisen inzake effectenbeoordelingen: wanneer een beoordeling vereist is, dan zal de bevoegde instantie een advies moeten uitbrengen over de omvang van de te verstrekken informatie, en dit kader zal vervolgens niet meer kunnen worden uitgebreid. Dit houdt in dat de artikelen 26 en 37 van de OMV betreffende de inhoud van de studie en het effectenrapport moeten worden aangevuld;
- De heruitrusting van de hernieuwbare installaties: indien de capaciteit van een elektriciteitscentrale op basis van hernieuwbare energie met minder dan 15 % toeneemt, dan moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de procedure voor de aflevering van vergunningen voor de aansluiting op het net niet langer dan drie maanden duurt, tenzij dit om veiligheidsredenen of wegens technische onverenigbaarheden noodzakelijk is. Indien het project aan een voorafgaand onderzoek of een milieueffectenbeoordeling wordt onderworpen, dan moeten deze strikt beperkt blijven tot de gevolgen van de wijziging of uitbreiding ten opzichte van het oorspronkelijk project. Om deze bepalingen door te voeren, voorziet het ontwerpbesluit bovendien in de aanpassing van artikel 7bis van de OMV, om dergelijke wijzigingen binnen 30

dagen te kunnen behandelen, zonder dat een volledig nieuwe vergunningsaanvraag moet worden ingediend, evenals in de aanvulling van de artikelen 26 en 37 van de OMV.

- Een versnelde procedure voor warmtepompen < 50 MW: de termijn voor het onderzoek van milieuvergunningen van klasse 2 wordt teruggebracht tot één maand (drie maanden voor geothermische pompen), zonder openbaar onderzoek. Deze maatregel zal uitsluitend gelden voor aanvragen voor een warmtepomp en zal een aanpassing vereisen van de voorziene termijnen op zowel gewestelijk als gemeentelijk niveau.

De voorgestelde wijzigingen worden door drie belangrijke redenen gerechtvaardigd:

- De noodzaak om richtlijn 2023/2413 om te zetten en hoge financiële sancties bij niet-naleving van de omzetting te voorkomen;
- De opname in het kader van het Europees Groen Pact en, meer bepaald, de doelstelling van klimaatneutraliteit van de Europese Unie, die een rechtvaardige energietransitie, een verhoging van de energie-efficiëntie en een groter aandeel van energie uit hernieuwbare bronnen vereist;
- De wil om de energieafhankelijkheid van de Europese Unie te verminderen, met name ten aanzien van geïmporteerde fossiele brandstoffen¹ en meer in het bijzonder van Russische brandstoffen tegen 2030, en bijgevolg eerlijke en betaalbare prijzen voor de Europese burgers en bedrijven in alle sectoren van de economie te bevorderen.

In dit verband zijn de geplande wijzigingen, indien deze zouden worden beschouwd als een vermindering van de geboden bescherming die als gevoelig wordt beschouwd, gerechtvaardigd om redenen van algemeen belang. Derhalve wordt geoordeeld dat het ontwerpbesluit niet in strijd is met het "standstill"-beginsel.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Ontwikkeling van de hernieuwbare energiebronnen en vereenvoudiging van de procedures

De **Raad** neemt er nota van dat het ontwerpbesluit past in het kader van een Europese richtlijn die verplicht moet worden omgezet. De **Raad** bevestigt opnieuw zijn steun voor de doelstellingen inzake de ontwikkeling van hernieuwbare energie, met het oog op energietransitie, de bestrijding van de klimaatverandering en de versterking van de energieonafhankelijkheid. De **Raad** wijst op de huidige afhankelijkheid van fossiele brandstoffen in het Gewest: volgens het LKEP is aardgas de belangrijkste energiebron (44 %), die bijna volledig kan worden geassocieerd met de noden aan verwarming en de productie van warm water in gebouwen. Deze sterke afhankelijkheid van fossiele brandstoffen draagt

¹ Op het Belgische niveau zal in 2023 het ingevoerde aardgas voornamelijk afkomstig zijn uit Noorwegen (35%), het Verenigd Koninkrijk (18%), Nederland (14,9%), Frankrijk (10,5%), Qatar (8%) en Rusland (6%) ([Belgian Energy Data Overview - Wintereditie 2025](#)).

niet enkel bij tot de klimaatopwarming en de gevolgen daarvan, maar vormt ook een echte geopolitieke zwakte (bevoorrading buiten de EU).

Om een succesvolle overstap van fossiele brandstoffen op minder koolstofintensieve energiebronnen te garanderen, pleit de **Raad** voor een sectorale energieplanning. Warmtepompen vormen een relevant instrument dat in deze algemene strategie voor decarbonisatie moet worden opgenomen, aangezien deze warmtepompen minder koolstof uitstoten dan gas- en stookolieketels.

De **Raad** betreurt dat het ontwerpbesluit niet past in een gezamenlijke planning waarbij alle actoren betrokken zijn, aangezien het in de eerste plaats gaat om de omzetting van een Europese richtlijn. Een dergelijke aanpak voldoet weliswaar aan een wettelijke verplichting, maar lijkt op zich niet voldoende om het Gewest op duurzame wijze onafhankelijk te maken van fossiele brandstoffen.

De **Raad** is van mening dat in deze planning ook de administratieve vereenvoudiging van de uitvoering ervan moet worden opgenomen (indien dit vanuit energetisch/technisch oogpunt haalbaar is), wat kan gebeuren door de termijnen voor de behandeling van milieuvergunningen in te korten.

Hoewel de **Raad** administratieve vereenvoudiging beschouwt als een onmisbare hefboom om investeringen in hernieuwbare energiesystemen aan te moedigen, zowel door particulieren als door overheden en bedrijven, beveelt hij aan om ervoor te zorgen dat deze vereenvoudiging nooit ten koste gaat van de kwaliteit en de nauwkeurigheid van de milieubeoordelingen, die garant staan voor een duurzame, maatschappelijk aanvaardbare en juridisch solide energietransitie.

De **Raad** dringt er bovendien op aan dat administratieve vereenvoudiging gepaard gaat met een duidelijke communicatie en een aangepaste begeleiding, zodat de belanghebbenden, met name de economische actoren, de maatregelen ten volle kunnen benutten en de milieu- en economische impact ervan kunnen maximaliseren. Een doordachte vereenvoudiging, met een passende begeleiding, zal het mogelijk maken om economische efficiëntie en milieubescherming met elkaar te verzoenen.

*

* *